

Universitetets Oldsaksamling,
Oslo.

Ad. gammel gravplass ved Frygne i Nore.

./. Fra sokneprest A. Solbu i Nore har en mottatt et skriv som følger vedlagt, angående en gammel gravplass fra bronsealderen ved Frygne i Nore.

Herredstyret behandlet saken i møte 10. mai d.å., slik ./. som vedlagte særutskrift viser.

En vilde sette stor pris på om Universitetets Oldsaksamling kunne sende en arkeolog for å få stedet undersøkt, så det kunne bli bevart for kommende slekter. Som det framgår av vedlagte særutskrift har Nore kommune stilt kr. 500,- til disposisjon til formålet. En regnet med at dette kanskje kunne hjelpe til å påskynne saken.

Nore formannskap, Rødberg, den 21. juni 1952.

Dr Skafie

Særutskrift

av møtebok for..... Nore.....
i møte den 10. mai 1952.....

Formannskap
kommunestyre

Av 16.... medlemmer var 16.... tilstede (medregnet møtende varamenn).

Sak nr. 230.....

Fra sokneprest A. Solbu forelå skriv om at det er oppdaget en gammel gravplass fra bronsealderen ved Frygne, omkring bedehuset "Betel". Ber om at det blir rettet en henvendelse til Universitetets Oldsaksamling om dette, samt event. stille en bevilgning til disposisjon.

Enst. vedtak:

a stille Herredstyret vedtar å rette en henvendelse til Universitetets Oldsaksamling om å undersøke stedet, og er villig til ~~kr.~~ kr. 500,- inntil videre til disposisjon fra kommunen til dette formål.

Rett utskrift.

Nore formannskapskontor, 16. mai 1952.

St. Brugard, Jr.

Nore F. J. no. 377
1952.

Til

Nore herredstyre.

Sak nr. 230
1952.

Nore har vel flere fortidsminner enn kanskje de fleste andre norske bygder. En kan tenke på stavkirken, som den fremste kjenner av våre stavkirker, professor Anders Bugge betegner som "et unicum av en stavkirke". En kan tenke på den gamle stuebygningen på Kravik, som en etter professor Meyers granskninger skulde tro var det eldste beboelseshus som er i bruk i Norge idag. Her er også en lang rekke andre gamle bygninger rundt i bygda. Folk skjönner nå stort sett bedre enn før verdien av det gamle og går inn for å bevare det, ja mange viser virkelig stor pietetsfølelse og levende interesse. Det er ikke mange år siden herredstyret også viste sin interesse ved å gi en bevilgning til istandsettelse av den gamle kirkegård omkring stavkirken.

Idag vil jeg få komme med en henvendelse til herredstyret for å få berget det eldste fortidsminne i denne bygd. Det er så gammelt at det ventelig ligger et dobbelt så langt spenn av tid mellom dette fortidsminne og stavkirken som mellom stavkirken og vår egen tid! Ja - for vi har faktisk et tydelig minne om dem som bygde og bodde her i Nore kanskje samtidig med at David og Salomo var konger i Israel!

Ved Frygne, omkring bedehuset Betel, ligger en gravplass fra bronsealderen med en 18-20 gravrøyser. Hadde plassen vært oppdaget noen år før så bedehuset kunde ha fått en annen tomt, hadde jo det vært det fineste. Men nå er det kommet hus på den og ikke noe å gjøre med det. Det er nå to år siden jeg tilfeldig kom forbi der og to mann som drev på med noe arbeid der, gjorde mig opmerksom på alle røyssene. Jeg blev snart klar over hvad det var. Jeg gjorde straks vedkommende opmerksom på at røyssene som fortidsminner var strengt fredet. Fredningsloven er jo nylig skjerpet. Jeg

rapporterte også funnet til Oldsaksamlingen i Oslo, men noen arkeolog har ennå ikke vært her og sett på haugene. - Da jeg ifjor vår var en tur der nede igjen, fikk jeg til min forferdelse se at minst en haug var fjernet ved planering av en plass foran bedhuset og at det var rotet i andre hauger. Oppi flere av røyssene er det kastet all slags skrot. Slik ligger stedet fremdeles. Jeg synes det er en skam det skal være i denne dårlige forfatning.

En konservator fra Vestfold fylkesmuseum som var her opp i fjor høst, var med mig ned og så på røyssene. Han var ikke i tvil om at det var bronsealdersgraver. Det vilde være av stor interesse å få en virkelig arkeolog hit op. Jeg vil få be hovedstyret om å rette henvendelse til Universitetets Oldsaksamling om dette. Da Oldsaksamlingen visstnok er noe hemmet av meget knappe bevilgninger, vilde det nok ha sin betydning om kommunen vilde ta en del av utgiftene ved besiktigelse og eventuell utgraving. Når feltet er besiktiget av en arkeolog, burde det ryddes op og settes i en verdig stand - eventuelt gjerdes inn. Det måtte ha sin store interesse å få feltet undersøkt innen bygdeboken skal i trykken.

Nylig hørte jeg om en runestein ved Kravik som for en del år siden skulde være brukt som materiale ved veiarbeid. Dette burde undersøkes og steinen finnes igjen - den skulde være lagt inn i en forstøtningsmur etter hvad jeg har hört. Dette burde undersøkes samtidig.

Nore prestegård, den 6. mai 1952.

GRAVFELT PÅ GARDEN F R Y G N E , NORE, BUSKERUD

Undersökt av Aslak Liestöl 4-7-1952.

I skriv av 21-6-1952 fra Nore formannskap ble UO gjort oppmerksom på et gravfelt på garden Frygne gn 175 bn ? hvor Indremisjonen hadde latt oppføre et bedehus og hvor det under bygginga var rasert flere gravhauger. Den 4/7 undersökte undertecknade feltet sammen med sokneprest A.Solbu.

Feltet ligger rett nedenfor bruket Ro under Frygne (Frogner) mellom vegen og jernbanen. De fleste röysene ligger på et platå 15-20m over dalbotnen. Feltet er ikke sort i ute strekning, ca 20m breitt og ca 50m langt. Like sør for feltet er et skredlaup hvor alt er forstyrret i forholdsvis nyere tid da et stort jordskred tok mesteparten av Frygnes innmark. Noen tradisjon om gravplassen fantes ikke utenom det at gamle Ragnhild Frygne (Ro), som døde for 3-4 år siden, skal ha fortalt at röysene var kongegraver. Ellers kan det opplyses at den gamle fjellvegen mellom Nore og Tinn gikk opp her i nærheten av gravfeltet. Den svingte opp langs Juvet og rundt Eidsfjellet og kom ned i Luråsgrend.

Röysene er etter måten små i tverrmål, men ganske höge. De ligger tett og temmelig regelmessig, särlig sør for bedehuset. Oppå platået har det i alle fall ligget 25 röyser. Av disse er 3 skadet ved vegbygging for lenge siden og 3 helt rasert da bedehuset ble bygget og parkeringsplassen anlagt. I skråningen ned mot jernbanen, innenfor gjerdet ligger en röys til, og sør for feltet bort mot skredlaupet er flere steinsamlinger som kan ha vært gravröyser.

Her fölger de omrentlige mål. Plaseringen i forhold til hverandre vil en kunne se av skissen.

Röys 1 2m i tv.mål $\frac{1}{2}$ m hög

-	2	3-	-	$\frac{1}{2}$ -	-
-	3	3-	-	$\frac{1}{2}$ -	-
-	4	$5\frac{1}{2}$ -	-	1-	-
-	5	2 --	-	$\frac{1}{2}$ -	-
-	6	5 --	-	1-	-
-	7	2 --	-	$\frac{1}{2}$ -	-
-	8	3 --	-	$\frac{1}{2}$ -	(skadd ved vegbygging)
-	9	4 --	-	1-	(rotet i toppen)
-	10	5 --	-	1-	(skadd ved vegbygging)

Röys	11	6m i tv.mål	1m hög	
-	12	4- -	-	(utplanert)
-	13	5- -	-	
-	14	5- -	-	
-	15	5- -	-	
---	16	5- -	-	(utplanert)
-	17	3- -	-	
-	18	4- -	-	
---	19	4- -	-	
-	20	6- -	-	
-	21	3- -	-	
-	22	6x4-	-	
-	23	7 -	-	
-	24	5 -	-	
-	25	4 -	-	(i skråningen)
-	26	4 -	-	(bare en halv tuft ved bedehusmuren)

Den mulige runesteinen som Sokneprest Solbu nevnte i sitt
skriv til formannskapet kunne ikke finnes igjen, tross
iherdig leting.

Oslo 7 juli 1952

Aslak Liestøl

Aslak Liestøl

Dette erstatter et dokument som er unntatt offentlighet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no